

Handlingsplan för utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten till 2030

I enlighet med vad som anges i stadens klimathandlingsplan ska Stockholm vara klimatpositivt 2030 och fossilfritt 2040. Staden ska vara en förebild och driva på utvecklingen för hållbara transporter och arbetsmaskiner. Det sker exempelvis genom en egen fossilfri fordonspark och genom att ställa krav på fossilfria drivmedel och fordon vid upphandlingar av transporter och arbetsmaskiner. Stadsdelsnämnderna ska, under 2025, ta fram en handlingsplan för utfasning av bränslen i stadsmiljöverksamheten, i så väl upphandlingar som egen regi, för att nå en fossilfri organisation 2030.

Bakgrund och nuläge

Idag sköts parkdriften inklusive vinterväghållningen inom stadsdelsförvaltningen av upphandlad entreprenör. Parkdriftavtalet är stadsmiljöenhetens största avtal. Entreprenören i detta avtal uppger att de är helt fossilfria men det förekommer att underentreprenörer använder fossila drivmedel. Arbetet för att säkerställa att även underentreprenörer följer kraven skulle behöva utvecklas men prioriteras inte i nuläget eftersom nämnden har beslutat att parkskötseln ska övertas i egen regi under 2026. Stadsmiljöenheten har besökt en mässa om eldrivna parkmaskiner och erfarenheter har inhämtats från andra förvaltningar som har parkdrift i egen regi. Enheten har också hämtat in erfarenheter och kunskaper från andra kommuner som har parkdrift i egen regi.

Stadsmiljöenheten arbetar kontinuerligt för att skapa goda förutsättningar för hållbara tjänsteresor och transporter och använder klimatsmarta transportsätt såsom elcykel, elbil och kollektiva färdmedel i det dagliga arbetet. Enhetens egna fordon är 100 procent fossilfria.

Utöver den upphandlade parkdriften som ska gå över i egen regi har förvaltningen säkerställt att övriga avtal inom stadsmiljöverksamheten innehåller de miljö- och hållbarhetskrav i upphandlingen som anges i stadens program för inköp så långt det är möjligt och ändamålsenligt, utifrån de mål som miljöprogrammet anger. Dessa avtal avser anläggningsarbeten, skötsel av plaskdammar och lekplatsbesiktning som är gemensamma för

stadsdelsförvaltningarna i Västerort samt skötsel av strandbaden (endast för Bromma).

Åtgärdsplan utifrån verksamhetens kommande behov
Nämnden har under 2024 gett förvaltningen i uppdrag att överta parkskötseln i egen regi och övergången sker under 2026.

I och med övergången kommer en större mängd maskiner och arbetsfordon att köpas in. Staden har för närvarande avtal för elektriska arbetsfordon samt för parkmaskiner och gräsklippare. Enligt information från stadens projektledare för miljöfordon och hållbara transporter befinner sig elektrifieringen av parkmaskiner i ett tidigt stadium, särskild vad gäller större parkmaskiner. Fossilfrihet bör kunna åstadkommas i den nya organisationen även med hänsyn till krisberedskap. Däremot kan stadsdelsförvaltningen inte förlita sig enbart på el som energikälla.

Respektive förvaltning och bolag är ansvarig för att säkerställa sin drift av samhällsbärande funktioner såsom renhållning och snöröjning. Detta innebär att hänsyn måste tas till dessa inför anskaffandet av maskiner och fordon då verksamheten kan behöva säkra upp med ett antal maskiner som inte är eldrivna. Eventuella undantag från inköps- och leasingreglerna lyfts i respektive nämnd.

Inom ramen för planeringen och genomförandet av parkskötsel i egen regi kommer förvaltningen att:

- Handla upp eldrivna fordon och när det är möjligt eldrivna handhållna arbetsmaskiner i första hand och i andra hand med biodrivmedel.
- Verka för transportoptimering av avfallsinsamling och samlastning av andra transporter.
- Ha beredskap för kriser som till exempel större strömavbrott vilket innebär att det behöver finnas tillgång till fordon och redskap som inte enbart är eldrivna.

Vid kommande upphandlingar för skötsel av plaskdammar, drift av strandbad, anläggningsarbeten med mera kommer förvaltningen att få stöd av Serviceförvaltningen att:

- Ställa de miljö- och hållbarhetskrav i upphandlingen som anges i stadens program för inköp så långt det är möjligt och ändamålsenligt, utifrån de mål som miljöprogrammet anger.

- Efterlevnaden av dessa följs upp genom miljörevisioner cirka var tredje år.

Handlingsplanen kommer uppdateras löpande vid behov.